

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Elofizetési árak:		Vidékre küldve:	
Helyben.	10 kor. — Hll.	Egy évre	16 kor. — Hll.
Egy évre	30	Fel évre	8
Fel évre	15	Negyed évre	4
Negyed évre	7	Egy nora	20
Egy nora	3		
Egy óra	1		
	Egyesszám ára 4 fillér.		

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Felelős szerkesztő: **IFJ. MÓRICZ PÁL.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasabos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többeszer megjelenő hirdetések jutányosabban. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Kiss Áron püspök egyházkerületi közgyűlést megnyitó beszéde,

(1902. november 19-én Debreczenben.)*

Főtiszteletű és Méltóságos Egyházkerületi közgyűlés!

Örömmel üdvözlöm a közgyűlés alkotó tagjait, kik a fontos és nemes munkára ev. ref. egyházunk és iskolánk ügyeinek intézésére egybesereglettünk. A nagykegyelmű Isten megengedte nekem is, hogy közöttük és velök a tanácskozásokban részt vegyek, igaz, hogy a 88-ik életévvel együtt járó gyengeség és szemeim elhomályosodása következtében én már nem állhatok e helyen úgy, mint a hogy szivemből és lelkemből óhajtanám, nem tehetek annyit és úgy mint egyházam s iskolánk iránt a keblemben élő olthatatlan szeretet kívánná, de a mit tehetek teszem ma is s mindnyájunk örömeire teszi én helyettem az én elnöktársam a méltóságos

* A magyar református egyházak konventje most ülésezik Budapesten, már ezen alkalomtól is érdekesnek tartjuk közölni Kiss Áron püspökünknek a tiszántúli egyházközség ülésén tartott megnyitó beszédét, mely tájékoztatásul szolgál a viszonyokra; noha például a méltóságos főgondnok urat éppenséggel nem tartjuk gondviselészerű lénynek. Szerk.

főgondnok ur, ki gondviselészerűleg áll mellettem hogy az én teendőimet is megkönnyítse és nagyrésztben végezze is.

Egybesereglett e diszes közönség, de fájdalommal kell tapasztalunk, hogy soraiból a legelsőik közül többen hiányoznak. A halál angyala többször és váratlanul ragadott ki közülünk munka közben mint a küzdőt a csatamezőn. Említsem-e Szabó János, Szabó Károly espereseink megdöbbentően váratlan kidőlését; Szegedi Antal szatmári egyházmegyénk munkás és közszeretben álló gondnoka szintén váratlanul dőlt ki sorainkból, Ujfalussy Miklós mint megérett gabona szintén a mennyei Atya csűrjébe takarított, ki évtizedeken át a nagybányai egyházmegyének volt gondnoka és oszlopos tagja.

Ezen nagyjaink és jeleseink sírjára tegyük le e helyen is az elismerés és hála koszoruját és emléküket külön-külön örökítsük meg jegyzőkönyvünkben.

Mult közgyűlésünk óta végzett dolgainkból felemlitem, hogy a tanévet záró vizsgálatokon főiskolánk különböző tanszakainál részt vettem; úgy a tanító, mint tanítónő képességi vizsgálá-

tokat megtartottuk; érettségi vizsgálat egyházkerületünknek immáron hét főgymnasiumában volt, Békésen az idén először. Az elnöki teendőket Szatmáron Zsigmond Sándor, Debreczenben és Békésen Dóczi Imre, H.-m.-Vásárhelyen Dr. Bartha Béla, Kisujszálláson Eröss Lajos, M.-Turon Dr. Erdős József urak végezték. M.-Szigeten magam végeztem Hajdu Zsigmond püspöki titkár segítségével. Szeptember hónapban megtartottuk a lelkész-képességi vizsgákat is szép és dicséretreméltó eredménnyel. Részt vettem a magyar protestáns irodalmi társaság Hódmezővásárhelyen tartott gyűlésében. Több fontos látogatást óhajtottam volna tenni, de gyengélkedő egészségi állapotom visszatartott, úgy, hogy a temesvári templom szenteléséről is itt-hon kellett maradnom.

Most pedig előttünk áll a teendő, itt fekszik a gazdag tárgysorozat, fontos egyházi és iskolai ügyek várnak ebben a bölcs elintézésre.

De mielőtt ezekre áttérnénk, nem titkolhatom el főtiszteletű és méltóságos közgyűlés, mennyire szivemen érintett az a tiszteletgerjesztő, a magyar haza és egyházunk szeretetétől

A hajduk régiebb ügyvédjei.

(Hajdu történet.)

A hajduk régiebb ügyvédjei nem atele elegy belegy, mis-más, czéda-béda, dib-dab, himmi-hummi, gyüvő-menő magyar-arkak voltak, kiknek a részére szabadossá teszi a magyarföldet és a magyar népet a diploma, ök származás szerint is törzsökös hajduemberek voltak, ösmerői és becsülői egymás gyöngéinek is.

Ime például szigeti Szőlőssy János vitézlő uram, ki utóbb fiskálisa volt Hajduvármegyének is, minden nemes tulajdonságával birt a szüle ett uri embernek illetőleg igazi magyar embernek, mert szerintem a magyar emberbe mindnyájába csöppent a pusztaszeri hét vezér véréből . . . , tehát néhai való jó Szőlőssy János urnál kedvesebb, nyájásabb, vendégszereőbb házi gazdát, előzékenyebb, figyelmesebb barátot ritkán termelt a hajduföld; de ha hivatalos okokból kellett fizetnie, az fölötte terhére volt. A vendégbarátságra nem volt a tekintetes urnak drága semmi, hanem a hivatalból való fizetést, végleg nem mellőzhetvén, igyekezett mindig legutóljára hagyni.

Magyar betegségnak nevezik ezt a fizetni nem szerető tulajdonságot, amelyből a zombikfejű hajduk másik régiebb ügyvédje a gyógyította ki egy alkalomkor tekintetes és vitézlő szigeti Szőlőssy János ügyvéd urat.

A ma is élő és közszeretett szoboszlói Szilágyi Bálint bátyánk volt ez a másik régiebb hajdu ügyvéd. Nemesak a Werbőczy könyvében, de a régi hajdumondások, krónikák zamatos tárgyalásában is járatos, melleleg barátja a tiszta magyar italnak és tiszta magyar barátságoknak is, sőt alkalomadtán badárosan tánczolgatva a hres szoboszlói döbögős tanczot is.

Mezeskalács édes természetű, kedvű és szavu magyar ember szoboszlói Szilágyi Bálint ügyvéd ur, ki még az ellenségei sem nevezhettek volna soha emes amas rutfajzatú nyuzó prokatornak, ha ugyan volnának a jó Bálint bácsinak ellenségei, a ki mégis kénytelen volt perbe bocsátkozni az ő kényeres jó barátjával és kartársával, nevezetű tekintetes Szőlőssy János ügyvéd urral és pedig bizonyos számos éveken át gyűlölettel helyettesítési díjak miatt; mert hiába figyelmeztette Szőlőssy kartársát és barátját felesztendőként azért az esedékes kis „angáriáért”, Szőlőssy ur hallgatott, csak jó idők multan irt vissza szoboszlói Szilágyi Bálintnak, hogy állítaná ki hat a számláját. Szilágyi Bálint ügyvéd ur valami takarosán állította ki a számlát, de mit kezhez kapvan tekintetes Szőlőssy János ügyvéd ur — megint hallgatott . . . És nyiténképpen fizetés helyett csak a Szilágyi Bálint bácsi számláit gyűjtögette össze, addig gyűjtögette, míg az áldott Bálint bácsi előtt is unottá vált az

Istennevében való dicsőség, melyekre még a sajátjából költségeket is előlegezett volt, azért utóljára nemesak a helyettesítés tisztességéről mondott le, de az évek óta gyűlölettel követelését még külön a törvény útján is peresítette makacs és nyakas barátján, Szőlőssy Jánoson. Nagyon természetesen e peresítés folytán számlájának a tételei már busásabbak voltak, mint a korábbi barátságosan küldött számlák tételei.

Nosza mi lett ebből? Szőlőssy János tekintetes ügyvéd ur, mikor a keresetet kapta, ellenirátában a következő hegyes és éles kelevézt dobta vissza jó Szilágyi Bálintra: „Felperes (értsd szoboszlói Szilágyi Bálint ügyvéd urat) úgy jár el ellenem, úgy követelődzik, mint a hortobágyi korcsmárosné, hogy dupla krétával számít, mintahogy bizonyítják ezt a námlélvő csatolt, korábbi számlái . . .”

De már erre szoboszlói Szilágyi Bálint bácsi galamblekébe is mérges karvalyindulat telepedett. Hát panaszolod a dupla krétát Jankó! . . . Berzenkedett Bálint bátyánk és mint felperes a következőleg válaszolt az alperesi szurkálódásra:

— Beösmérem, hogy az alperessel szemben a beperesítés folytán másként számítottam, amde a számla tételei birói megállapítás tárgyát képezik, amde én még egyébként is „ad hominem” számítottam, mert a hortobágyi korcsmárosné is tudta jól

lángoló megnyitó beszéd, melyet nagyméltóságú báró Bánffy Dezső ur, az erdélyi egyházkerületnek s egyetemes konventünknek is elnöke, közelebb megnyitott egyházkerületi közgyűlésünkön elmondott.

Minden mondatában, minden tételében, a magyar református embert jellemző egyszerűséggel, teljes őszinteséggel tárja fel a magyarországi evangélikus református egyház helyzetét; azt a méltánytalanságot, melyet napjainkban is érzünk, a vagyoniilag oly dusan ellátott római egyházzal szemben, azt a nehéz harcot, melyet három századon át vívtunk a lelkiismereti szabadságért s a mely harczról azt hittük, hogy eljött immár vege, az óhajtott ama békességgel, melyben az egyenlőség és viszonyosság védszárnyai alatt, egyesült erővel, egy célra törekvő akarattal, egy eszméért, imádott hazánk és nemzetünk felvirágzásáért munkálkodhatunk.

Jól mondotta, mindnyájunk érzelmét, több mint két millió magyar református érzelmét fejezte ki a főgondnok ur, midőn rámutatott arra, hogy a tizenkettedik óra itt vagyon, hogy nekünk nem szabad többé összedugott kézzel várnunk az egyenlőség és viszonyosság nagy elveinek megvalósítását, hogy el kell követnünk mindent az 1848. évi XX-ik törvényczikkben lefektetett nagy gondolatok keresztül vitelére, különös súlyt fektetve arra,

azt, hogy kik a futó- és kapezabetyarok, azért azoknak rendesen dupla krétával számított, ellenben ősmerte a takaros, reguláris betyarokat is, kik még a rendjén túl is fizetni szoktak, az ilyeneknek ezután a duplakréta nem dukált ki.*

A tekintetes bírák urainak hasokat fogtak ezen hamisítatlan hortobágyi példázatos válasza, de nem úgy tekintetes Szőlőssy János ur, ki, tartván attól, hogy Balint bácsi még majd erősebben is eseteli a hortobágyi szokásokat és virtusokat, — egyezkedést ajánlott.

És Balint bácsi az első számlák fele összegére egyezett ki „Jankó urral“, de mert a fizetést illetőleg ekkor is csak ígéretet tett János ur, Balint bácsi így szólt: — Jól van János, de ezt már váltóra írjuk fel . . .

Aszerint is történt és a barátság, a hortobágyi példázatok dacára szent és örök maradt a hajduk két régebbi fajta ügyvédje tekintetes szigeti Szőlőssy János és szoboszlói Szilágyi Balint ügyvéd urak között, kik nem valának holmi elegy-belegy, mis-más, czéda béda, dib-dab, himmi-hummi emberek, mert nemcsak a magyar törvényt, de a hortobágyi szokásokat is nyitott könyvként ősmerték és olvasták egymás fejére, melyek igazi zombek kerek, vaskemény hajdufejek voltak.

Szabad Hajdu.

Kostya János

ékszerész és zsebóra raktára
DEBRECZENBEN, Széchenyi-utcza a reform.
kistemplom mellett.

hogy eme nagy horderejű törvény értelmében az egyenlőség és viszonyosság magyar református egyházunknak minden irányban megadatnék s azon nagy, majdnem elviselhetlenné váló áldozatok után, melyeket egyházunk a haza s magyar nemzet szabadsága s kulturája érdekében viselt és visel, terheinek megkönnyítését nyeri az ezen törvény értelmében adandó állami dotatióval.

Nekem, ki már a békességet keresem, koromnál fogva sem illik fegyver a kezembe. Gyenge is vagyok már arra, hogy felvegyem a harcot melyet ugylátszik, elől kell kezdenünk egyházunk, szabadságunk, hitelveink védelmében. De én azért nem csüggedek, bizom az igazság diadalában és bizom magyar reform. egyházunk fiaiban és azért szólok, mert tudom, hogy a mi Urunk Jézus Krisztus jó vitézei állnak körülöttem, a kik ismerték a multban s ismerni fogják a jövőben is kötelességüket, melyeknek teljesítésével egyházunk hajója biztosan halad és bizom Istenemben, ki a nehéz időkben mindig segítségül volt nekünk és nem fog elhagyni most sem, hogy a világosság győzelmet vegyen a sötétség felett.

Az értem ez alatt, hogy nekünk, ha kell, ismét fel kell vennünk azt a zászlót, melyet atyáink lobogtattak; azt értem ez alatt, hogy nekünk, egyen- egyen mindnyájunknak abban a küzdelemben, melyre egyházunkat, nem a katholicizmus, hanem annak, minden országban pusztulást felidéző iránya, a klerikalizmus kihivta: mint egy test és egy lélek, teljes egyetértéssel oda kell állanunk a küzdők sorába s a hitnek, egyházunk iránti lángoló szeretetnek erejével védelmeznünk azokat az igazságokat, melyekért atyáink küzdöttek, melyeket mint drága örökséget kell othagynunk a mi fiainkra.

„Ha győz a clerikalizmus, oda a protestantizmus“, mondotta Bánffy Dezső ő nagyméltósága, Mindnyáján egyetértünk ebben. De egyetértünk, egyet kell értenünk abban is, hogy a protestantizmus le nem győzhető, mert az maga a világosság. Ez a gondolat azonban ne adjon nekünk alkalmat az elbizakodottságra. Sőt inkább, ez a gondolat, ez az eszme lelkesítsen s adjon bátorságot nekünk arra, hogy megálljuk a harcot, hogy megőrizzük a nálunk letett kincset, hogy senki el ne vegye a mi koronánkat.

És most legyenek üdvözölve ismételten, a főtis t, és méltóságos közgyűlés tagjai. A gyűlést megnyitom!

Thaly Kálmán beszéde.

(Elmondta a képviselőház nov. 24-iki ülésén.)

Thaly Kálmán képviselőnknek, a függetlenségi párt nagyérdemű tiszteletbeli elnökének a hatalmas szép beszédét csak ma közölhetjük olvasóinkkal. Betegesen szólalt fel, de beszédjével ezuttal is nagy, lelkes hatást keltett. A beszéd így hangzik:

Thaly Kálmán: Hosszasabban kívánék a tárgyhöz szólani, de mióta ebbe a czipra, de veszedelmes házba bekerültünk, én, őszintén megvallva, folyvást betegeskedem, mert, a mint egy barátom helyesen mondotta: itt fölül Szibéria, alul a Szahara van, és e kettő között idősebb embernek egészségségileg igazán tönkre kell mennie. (Ugy van! Ugy van! a szélső baloldalon.) Én legalább, amióta itt vagyunk, meghűlésemből kigyógyulni nem tudok, és ez az indoka annak, hogy ezen fontos kérdéshez is csak nagyon röviden szólhatok. (Halljuk! Halljuk! a szélsőbaloldalon. Zaj. Elűök esenget.) Mindazonáltal mégis felszólalok és egy momentumra kívánok reflektálni, amelyet Beöthy Akos t. képviselőtársam és barátom hozott itt fel, s amelyre a t. honvédelmi miniszter ur is reagált. Ebben a dologban, azt gondolom, leghelyesebb a középutat választani, mert azon az ügyet talán megvilághatjuk. Igen fontos a kérdés az ügy mostani stádiumában, a mikor épen nem esodálható, hogy a szenvedélyek is fekeltek, a nemzetünket bizony-bizony épen nem kellemesen érintő Gotterhalte nőának minduntalan a fülünkbe zengése mellett. Ha, mondom, ezt a kérdést, amelyet Beöthy Akos t. képviselőtársam vetett fel, és amelyre a miniszter ur reagált, megvitátjuk, hogy t. i. újabb időben, amint mondani tetszett t. képviselőtársamaak, országszerte elterjedt a legenda, hogy azt a gyászlelkű indulót, vagy ne tudom minek nevezzem, — utálatos muzsika nekem, nem tudom rá a jó nevet megadni, — mondom azt, hogy e nótát 1849-ben a kivégzéseknél játszották, t. képviselőtársam legendának mondja, a miniszter ur pedig azt mondja, hogy ez lehetetlen volt, én most azt a kérdést akarom megvilágítani egész higgadtan. Hogy a katonai reglamák értelmében (Halljuk! Halljuk!) maguknál a kivégzéseknél csakugyan nem játszhatták, azt én is állítom, lehetetlen is volt, hogy azt játszak. De van mégis bizonyos alapja ennek a legendának, amely ép azért, mert legenda, nagyon széles mederben terjedt el és ép azért, mert érzelmi konfliktusoknál nagyon nagy hatással lehet, tehát érdemes vele kissé foglalkozni. (Halljuk! Halljuk!)

Beöthy Akos t. képviselőtársam is érintette és ezt nem tagadhatja senki sem, a miniszter ur sem, hogy azokban a gyászos időkben, különösen a Haynau-regime alatt, a míg meg nem bukott, nagy exorbitációk történtek és nem is szigoruan a reglame szerint jártak el, mert a hatásra, az osztentációra és a megfélemlítésre számítottak a katonaság részéről. Ezt előre bocsátom, mindazonáltal még sem kételkedem abban, hogy legalább a reglamának külső formáit akkor is igyekeztek megtartani, noha mondom, ezen kivégzési doigokat bizonyos osztentációval csinálták akkor, a még parázs alatt nyugvó szenvedélyek kioltására és meg-

Ajánlom a legfokozottabb kívánalmaknak is megfelelő arany és ezüst ékszer áruimat, igen finom kivitelben a legjutányosabb árban, jótállás mellett. — Mindennemű arany és ezüst új munkát, átalakítást, javításokat gyorsan és pontosan elkészíték. — Régi arany törmeléket a legmagasabb árért becserélek, vagy készpénzért beváltok.

félemlítésére. Voltak olyan kivégzések, mint Batthyány miniszterelnöké, Csányi kormánybiztosé és volt miniszteré és Jeszenák volt kormánybiztosé vagy Aradon a 13 generális és utóbb még néhány tábornoké, így pl. Kazinczyt később végezték ki, voltak olyan kivégzések, amikor — mert akkor a katonaság, vagy a hatalom intézői attól tartottak, hogy az ilyen rettenetes látvány és minden hazafi szívet megindító kegyetlenkedés egy akaratlanul is hirtelen előtörő népmozgalmat, forradalmi támadást fogna maga után vonni — a katonaságot nagyobb mértékben konszignálták, sokkal nagyobb mértékben, mint reglamaszerűen ma szokás a kivégzéseknél. Az illető helyre való kivonuláskor is nagyobb számú csapatokat vonultattak ki és azonkívül még más helyekre is katonai kordonok voltak vezényelve úgy, hogy pl. Batthyány kivégzésénél és a tábornokok kivégzésénél a katonaságnak oly nagy csapatai voltak, amelyek többre mentek számukban egy-egy zászlóajnál, sőt a különböző konszignációknál egy-egy ezrednél is, ezek kénytelenek voltak parancssóra kivonulni. Azt tudja az igen t. honvédelmi miniszter ur is, hogy mikor a csapatok bevonulnak és a zászlót a főőrségnél — ahonnan elvitték, — leteszik, — vagy pedig az ezredesnél, esetleg a lakásán, ha ott őriztették, vagy a laktanyában letették, akkor mindig a zászló letételénél játszik a Gotterhaltét. Ez reglamaszerű és bizonyára ez történt Batthyány kivégzésénél is, ahol zászlóaljakkal nagyobb tömegek voltak kivezényelve és valószínűleg így történt Aradon is, mikor a katonaság a diadalmasan véghez vitt kivégzések után bevonult a városba, és a zászlót az őrségen, a laktanyában, vagy az ezredes lakásán letették, a reglama szerint az a katonabanda a Gotterhaltét eljátszotta. Ime tehát, fejtsük meg a dolgokat ilyeneképen. A miniszter ur sem tagadhatja, hogy reglama szerint így történt . . .

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: A zászlót ilyenkor nem is viszik soha!

Thaly Kálmán: Ma nem!

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: Akkor sem!

Thaly Kálmán: Dehogyan nem! Tessek csak utána forgatni a reglamában. Akkor a megfélemlítés olyan nagy szerepet játszott — ma tudom, hogy csak egy század megy ki és persze nem visznek zászlót — de állítom, hogy nem a kivégzésnél, de azután a zászló helyrevitelénél, igenis a diadalmasan bevonuló kíséret csapat a Gotterhaltét reglama szerint játszotta és játsza is a katonai szabályzat szerint, amint mondom, így utólagosan. Ebből eredt a legenda és nem épen alap nélkül való tehát az, amit állítanak. Ismétlem, nem mondom, hogy a kivégzésnél magánál játszották, de azután a katonaság bevonulásakor.

Gabányi Miklós: Ráillik tehát, hogy hóhérség!

Thaly Kálmán: Ráillik, a legendának alapja van, ha nem is szövszerű alapja, de kimagyarozott értelem szerint a reglamának megfelelően. Tudom, igaz, amit a miniszter ur közbeszölt, hogy nem viszik ki a zászlót, de csak akkor nem viszik, ha kevés ember vonul ki Haynau azonban büntetni akart, meg akarta félemlíteni az országot és na

gyobb csapatokat konszignált, a nagy csapatok pedig zászlóval vonultak be és a zászlók letételéhez a Gotterhaltét játszották.

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: Ez csak feltevés!

Thaly Kálmán: Itt van kezében, ma kaptam egy erre az ügyre vonatkozó hivatalos aktát, amely a függetlenségi párt elnökségéhez érkezett. (Halljuk! Halljuk! a bal és szélsőbaloldalon.) Kelt Kecskeméten, november 22-én, a kecskeméti jogakadémia ifjúságának gyűléséből. Ennek megbízásából Nagy Mihály ifjúsági elnök értesít a következőkben (olvassa): „Az országgyűlésen felmerült Nessi mentelmi vita alkalmából e hó 20-án a mellékelt lapban közzétett sürgönyt küldtük Nessi Pál orsz. képviselő urnak. Eme sürgönyünket a Budapesti posta- és távirtdahivatal, mint a távirtda-üzletszabályzat 3. § ába ütközöt „felsőbb meghagyás“ folytán nem kézbesítette.“ (Nagy zaj és mozgás a bal és a szélsőbaloldalon.)

Kubik Béla: Már a titkos rendőrség is működik. Mindenre képesek! (Nagy zaj!)

Thaly Kálmán (olvassa): „Mi a posta és távirtdahivatal ez eljárását sérelmesnek és hazafiai érzésünket mélyen bántónak találjuk. Kérjük tehát szíves megtorló intézkedéseket. Az ifjúság gyűléséből.“

Mellékelve van a hírlap, a melyben a sürgöny így van közölve. (Halljuk! Halljuk! Zaj. Elnök csenget.) Méltóztassanak meghallgatni és meg méltóztatnak látni, hogy nincs ebben illemsértő, pedig csak illemsértés esetében szabad a távirat kézbesítést megtagadni. A Nessi Pál képviselő urhoz intézett sürgöny így szól (olvassa): „Megbotránkozásal veltük tudomásul ama inzultusokat, amelyek a nemzeti ügy védelmezőjének osztályrészül jutottak. Fogadja a nagyrabcsülésünk kifejezését, kérve, hogy az orvtámadások el ne csüggyesszék, mert a magyar ifjúság mindig a magyar ügy s annak képviselői mellett fog állani. (Éljenezés a szélső baloldalon.) Éljen Nessi! Abczug hóhérség! Kecskeméti jogászfjúság.“ (Éljenezés a szélsőbaloldalon.) Ezt a sürgönyt találták oly sérelmesnek, hogy nem kézbesítették. Sajnos, hogy nincs itt a kereskedelemügyi miniszter ur.

Csávolszky Lajos: Ide kellene hozni!

Thaly Kálmán: Interpelláció alakjában is ide fogjuk hozni a Házhoz, mert türethetetlen állapot, (Igaz! Ugy van! a bal- és a szélsőbaloldalon.) hogy megezenzurázzák a sürgönyöket, amelyeket levéltitok véd. a melyekben illemsértő, vagy a mint a törvény mondja, közszemérmert sértő kifejezés nincs, és emelyeket kézbesíteni kellene. Ott vagyunk már, hogy a leveleket is felbontogadjuk. (Igaz! Ugy van! a szélsőbaloldalon.) Cabinet noir ellenőrzése alatt vagyunk, a t. szabadelvű kormány nagyobb dicsőségére. Talán a hóhérség kifejezés miatt nem kézbesítették? Mert hisz más olyan kifejezés, amin fennakadhattak, nincs a sürgönyben. Csak nem foglalták le az „Éljen Nessi Pál“ kifejezés miatt? Tehát csak a hóhérség kifejezés van itt, de arról sem tudják, hogy mire vonatkozik, mert a Gotterhaltét nincs megemlítve. (Mozgás a bal- és szélsőbaloldalon. Felkiáltások: És ha meg is volna nevezve. A posta- és távirtda titok legbrutálisabb megsértésének tartom ezt az esetet,

Kubik Béla: Szép dolgoknak nézünk elébe!

Thaly Kálmán: És azért jelentettem be, hogy méltóztassék a t. Ház pártkülömbőség nélkül meggyőződni arról hogy hova jutottunk mi már! Nemesak mentelmi ügyek kell üldözni a képviselőket, mint Nessi Pál, aki mint az országgyűlés, a képviselőház küldöttségének tagja követte ei azt, ami itten már bőven meg volt vitatva, hanem már annyira megyünk hogy sürgönyeinket is lefoglalják és nem kézbesítik.

Fejérváry Géza báró miniszter: Az ifjúságot megtéveszthetik!

Thaly Kálmán: Engedelmet kérek, erre majd a kereskedelemügyi miniszter ur adja meg a kompetens választ, Eddig nem akartam interpellációt intézni hozzá, de ha nem kapok rá választ, interpellációt is fogok benyújtani. Ez már non plus ultrája annak, ami a szabadelvűséggel épen ellenkezik, t. i. a reakciónak. Gratulálok hozzá az igen t. igazságügyminiszter urnak és a kereskedelemügyi miniszter urnak; a t. honvédelmi miniszter urnak nem gratulálok, mert az ugyanis benne van már ebben a felfogásban. (Derűtség a szélső baloldalon.)

Kubik Béla: Attól nem is vártunk mást!
Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter: Feketelelkű!

Thaly Kálmán: Azt én nem mondtam! Akkor azt mondtam volna, hogy fekete sárga lelkű. (Derűtség.)

Beóthy Ákos t. képviselőtársam mostani viszon válaszában a hadseregről is szó volt, a mikor ő azt mondotta, hogy ez a hadsereg nem ami had eregünk. Természetes, hogy nem az. Sokszor elmondtam én már ezt majd nem negyedszázados képviselői pályámon, hogy mennyire nem ami hadseregünk az a hadsereg, amelyet német kommandóra fekete-sárga zászló alatt, német szolgálati nyelv mellett még a magyar országgyűlési szétverésére is vezényelhetnek, amint talán fogják is vezényelni, ha így megyünk tovább. Tehát ez nem szükséges itt nekünk bizonyítani, számán túl is bizonyítottuk és fogjuk is bizonyítani, míg ami ideálunkat, az önálló független magyar hadsereget meg nem valószínűsítjük. Beóthy Ákos ezen mondasára, hogy a hadsereg nem ami hadseregünk, a miniszter ur tagadólá szolt közbe: én közbementem neki valamit, nem tudom, meghallotta-e, hivatkozva arra, hogy mindenütt a hivatalos iratokban a Felső kinevezi az illetőket „in meine Armee“. Tehát maga mondja az uralkodó, hogy ez a hadsereg az övé.

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: Minden szuverén!

Thaly Kálmán: Engedelmet kérek az olasz király ügy-e szövetségesünk nekünk? Kérdezem, (Zaj. Elnök csenget.) elismeri-e szövetségesnek a miniszter ur az olasz királyt?

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: Hogyne!

Thaly Kálmán, Nohát az olasz király (Halljuk! Halljuk!) úgy állítja ki a tiszti diplomát, hogy: X. Y-t. kinevezi tábornoknak, vagy ezredesnek, vagy kapitánynak „nell'armata della nazione,“ a nemzet hadseregébe)

Szálloda átvétel.

Széchenyi szálloda és kávéház

tisztán kezelt italokról gondoskodtam; szállodám tiszta, izléses és kényelmes s mindennek felett mérsékelt áraival bizonyára keresett hely lesz a mélyen tisztelt urak közönségnek. **Kitűnő magyar konyha.** Magamat s új üzletemet ismétellen a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlom. — Tisztelettel: **BOROS MIHÁLY.**

Van szerencsém Debreczen szab. kir. város és vidéke közönségével tudatni, hogy a vasuti indóházzal szemben, a Petőfi-téren levő s eddig Telegdi néven ismert szállodát kávéházat s összes helyiségeit bérbe vettem. — A szállodát, kávéházat és éttermet egészen újonnan renováltattam s teljesen újonnan rendeztem be s megnyitása napjától kezdve az ott követett eddigi iránytól teljesen eltérőleg a legszolidabb alapon ezimben vezetem. Nagy gondom lesz rá, hogy a n. é. közönség pontos kiszolgálásban részesüljön; éttermemben kitűnő és izletes ételek,

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: Ez ott szokás! (Derűtség a szélső baloldalon.)

Thaly Kálmán: Hát ez egy kis különbség! (Zaj. Elnök csenget.)

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: Nem megyünk idegen minták után.

Thaly Kálmán: A másik szövetségesünk pedig Vilmos császár, — talán nem méltóztatik tagadni: hogy ő is szövetségesünk, — az pedig kinevezi a tiszteket a német hadseregbe, in die Deutsche Armee.

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: Annak mély politikai értelme van. (Derűtség és zaj a szélső baloldalon. Elnök csenget.) Ezt ne méltóztatásuk elfelejteni, a szeparisztikus tendenciákkal szemben!

Thaly Kálmán: Annak is mély politikai értelme van, hogy „meine Armee.“ Ez a régi osztrák zsoldos hadsereg emlékeztető, akkor is így nevezték ki a tiszteket, holott ez a mai hadsereg már nem volna zsoldos hadsereg, ez az általános védkötezettség alapján van összeállítva, az ország fizeti a véradót és fizeti a költségeket, a teher a hadsereg a nemzeté, mint az olasz király írja: „nell'armata della nazione!“

Báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter: Ez minálunk felségjog!

Thaly Kálmán: Nem ismerem Magyarországon oly törvényt, amelyben az volna hogy felség a tiszteket „in meine Armee“ nevezi ki. Ez csak régen volt. De ez a dícsőséges hagyománya a közös hadseregnek, t. i. az osztrák hadseregnek, még ma is fennállanak, valamint a rossz zászlók is fennállanak, a fekete-sárgák, a sasok, az sem felel meg a törvénynek és mégis a nyakunkba erőszakolják. Hiszen Kolozsvárott történt az a zászlószentelés, ahová csak Majláth püspököt sikerült valahogy megnyerni, de a hazafias elem és a városi hűség viasszahúzódott a részvételtől ezen közjogunkat sértő zászlószentelésnél.

Ezeket, mint a konkrét kérdésre vonatkozó eseteket voltam bátor felemlíteni. Magyarul a Ness-ügyről a vellem egy párton levő t. képviselőtársak és elvtársak minden tekintetben annyit kifejtettek, hogy én különben is hivatkozva beteges állapotomra, nem tartom szükségesnek bővebben bele menni. Most csak annyit jegyzek meg, hogy valóban ebből az üldözésből, mert egyenesen üldözésnek és a mentelmi jog megszegésének tartjuk igaz meggyőződéssel mi mindnyájan, Beöthy t. barátom következtetése szerint az fog következni, hogy más testületek, ügyvédi kamara, orvosi szövetkezet, tanári dekanátus kikérésére, de legfőképp a katonaság részéről valóságos razia — ezt a kifejezést használta — fog végbemenni a képviselők ellen és akkor majd a t. többség tagjaira is rá fog ám kerülni a sor, már csak a példa kedvéért, kivált akik szabadabban szoktak ott gondolkozni. Ha tisztí ranggal bírnak, utol fogja érni őket a katonaság keze, csak meg kell kezdeni, aztán mohón fogják tovább folytatni a dolgot. Vagy csak az a céljuk, hogy az összes tartalékos tiszteket, akik független emberek, elkergessék és a mozgósításkor ne legyen elég? Akkor méltóztatásuk nyíltan beszélni, tessék nyíltan kijelenteni, hogy nincs szükségünk tartalékos tisztekre, kivált ha magyarok és magyarok is mernek maradni. Miután

a mentelmi jognak ezen súlyos sérelmét csakis kezdetnek tekintem, amely mind súlyosabbra fog növekedni, legalább a rongyait, — Beöthy szavai szerint, — alkotmányunknak mentsük meg és ez úgy történik a konkrét esetben, ha a bizottság többségének javaslatát nem fogadjuk el, amint hogy én el nem fogadom, hanem pártolom a kisebbségi különvéleményt és azután a Kossuth és Barabás t. elvtársaim részéről beadott határozati javaslatot. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon.)

NAPI HIREK.

A Nemzeti Múzeum ünnepe.

A Nemzeti Múzeum alapításának a százéves évfordulóját mostan ünneplik a székesfővárosban. Két napos lesz ez az emlékünnepe, melynek alkalmából az alapító főúrnak Széchényi Ferenc grófnak a szobrát is leleplezik. — Ez alkalomból Thaly Kálmán indítványára a képviselőház sem tart ülést, hogy a képviselők résztvehessenek az ünnepen, melyen a király küldötte is részt vesz. A vidékről is több küldöttség van bejelentve, de ezek között nem jegyezhetünk fel egyetlen debreczenit sem. Még a főiskolánk sem méltatta figyelmére e nemzet művelődési nagy ünnepet.

Személyi hírek.

Kiss Áron szeretett püspökünk Budapestre utazott a konventi ülésekre. — Dr. Benedek János orsz. képviselő, a „Debreczen“ főszerkesztője Debreczenben időzik.

A h-nádudvari gazdasági

ismételő iskola vezetője, Rácz Károly gazdasági szaktanító, a f. év tavaszán három hónapos szőlőszeti tanfolyamot tartott olyan munkások számára, a kiknek eddig is a szőlő munkálása adott kenyeret. A tanfolyam célja volt, hogy az emberek, a kik a régi jó időben állandó munkások voltak az Érmelléken, tökéletesen elsajátítsák az oltvány szőlők okszerű kezelését. A tanfolyam zárvizsgáján a földművelésügyi m. kir. minisztérium képviselője, Kecskeméthy Géza, az állami „Miklós“ szőlőtelep igazgatója volt jelen, a ki a tapasztaltak felett teljes megelégedését fejezte ki és igen szép beszéd kíséretében buzdította a munkásokat a haladásra, az új, de hasznos dolgok befogadására. És most földművelésügyi m. kir. minisztérium 3395/1902 számú rendeletével a tanfolyamot végzett ötvenkét — munkás számára szőlőmunkás igazolványt adatott ki.

Fényes hajdu esküvő.

Hajduszoboszlói levelezőnk írja ezt a kedves hirt:

A régi jó magyar világra emlékeztető fényes esküvő folyt le tegnap Hajduszoboszlón. A hajduböszörményi és nánási Csiha nemzetség egy fiatal, rokonszenves tagja, Csiha Márton hajduszoboszlói adóügyi jegy-

ző esküdött örök hűséget a város egy derék, művelt és kedvesen szép leányának, Soós Zsófikának, Soós János földbirtokos kedves uram bátyának, a fűg. és 48-as Kossuth-párt végr. biz. elnöke leányának. A lakadalmi ünnepélyen a násznagyi tisztet Kovács Gyula orsz. képviselő és Fekete Sándor polgármester töltötték be. A polgári esketést Pénztáros István városi főjegyző, az egyházat Dr. Baltazar Dezső ev. ref. lelkész, a vőlegény- ifjúkori barátja végezte. Dr. Baltazar remek szép, gondolatokban és érzésben egyaránt gazdag beszédben adta rá az ifju párra az egyház áldását. Az esküvő alkalmából a ref. templomot a fényes, előkelő közönség szorongásig megtöltötte. Esküvő után a lakadalmas háznál 300 terítékű dús gazdag vacsora volt, melyen s az azt követő táncmulatságon Hajduszoboszló város közönségének számos előkelősége s a nagy kiterjedésű tekintélyes család csaknem valamennyi tagja megjelent. A vidéki rokonság soraiból megjelentek: Csiha Márton ev. ref. lelkész örömapa Erdőhegyről, Csiha Márton nánási rendőrfőkapitány, Csiha Miklós nánási földbirtokos mindannyian családostól, Bor Áron a vőlegény nagy bátyja, a nagy-szalontai kerületbeli függetlenségi párt egyik vezérfőnöke Sarkadról. Természetes, hogy a mulatság kiválóan kivirradtug szölt. Boldogság kísérje az ifju pár lépteit!

Szabolcska és a deputáció.

Szabolcska Mihály — amint azt tudjuk — már debreczeni teológus korában kedvence volt a muzsáknak. Elanagyira, hogy a hírneves poétát már akkor fölkereste egy református hitközség deputációja és lefoglalta az „ekla“ számára. Szabolcska Mihály gavallér volt teljes életében, szívesen fogadta az atyafiakat s több jó ismerősével vacsorára hívta meg. Volt felkészöntő more patrio et more consueto, de a legsikerültebbet mégis a küldöttségnek egy kékbeli tagja mondotta, amely versesköszöntő pedig hangzott ilyenképpen:

„Ha Szabolcska elkészül,
Haza viszzük lelkészül!“

Azt hisszük, hogy a derék költő pap ma is szívesen ev. reflektál erre a kedves emlékre.

Egy irtó hadjárat utójátéka.

A rendőrség ez év elején a főorvos feljelentése kapcsán irtóhadjáratot indított a Borsy-féle pemetefüzcukorkák ellen azon a czimen, hogy az titkos összetételű szer. A rendőrség elkobozta ezeket a cukorkákat, de ugyancsak a főorvos feljelentése alapján az összes gyógyszerárakban vizsgálatot tartott és az ott talált titkos összetételűnek minősített és a lapokban is hirdetett gyögycukorkákat elkobozta. Mihalovits István gyógyszer-tárából elkobozott a rendőrség ezidőben

Jó minőségű cipők, kalapok, ingek, nyakkendők,

trikó alsó ruhák

legolcsóbban beszerezhetők

Nagyválaszték diszmu-árak, gyermek-játék és ajándék tárgyakban.

Miklós és Markbreit bazár üzletében

==== Frohner szálloda mellett. ====

Legolcsóbb bevásárlási forrás.

nagymennyiségű ugynevezett Kaiser-féle gyögyeczkorkákat. A rendőrség meg is büntette Mihalovitsot 2 napi elzárásra és 20 korona pénzbüntetésre. Mihalovits felebbezéssel élt és a tanács az ítéletet feloldotta és Mihalovitsot felmentette. Most a főorvos felebbezett a tanácsi ítélet ellen a miniszterhez. A belügyminiszter határozata ma érkezett le a városhoz. A miniszter a főorvos felebbezését **elutasítja**, mert a főorvos jelen esetben sértett félnek nem tekinthető és az eljárási szabályzat 73. §-a értelmében csakis azok élhetnek jogorvoslattal, kik magukat az ítélet ellen jogaikban sértve érzik.

Értesítés.

A debreczeni tisztviselők önszegélyző egyesületének Szabó Lajos által elfoglalt pénzbeszedői állás lemondás következtében üresedésbe jövén: arra Fényes Sándor nyugalmazott rendőrt alkalmaztuk s láttuk el a szükséges irásbeli meghatalmazással. E körülményre ezúton van szerencsém az egyesület igen tisztelt tagjai figyelmét felhívni. Debreczen, 1902. évi november hó 24-én Oláh Károly igazgató. (Beküldetett.)

A népkönyha

mult évi működéséről kis füzetet kaptunk. A füzet a népkönyha működéséről számol be és az összeállított számadásokról kitér, hogy a népkönyha mult évi fentartása 3376 korona 85 fillérbe került. A népkönyha összesen 41586 adag ételt szolgáltatott ki és pedig 1901 december hóban ingyenes 2458, fizetési 34, 1902 január hóban ingyenes 16531, fizetési 220, 1902 február hóban ingyenes 18394, fizetési 385. 1902 márczius hóban ingyenes 3483, fizetési 81. Egy adag 9 fillér és 28 századrész fillérbe került. A népkönyha a jövő hó elején újból megnyílik és megkezdí áldásos működését.

Gazdász-bál.

A pallagi gazdász telepről kaptunk egy levelet, melynek megörülnek Debreczen leányai. Ugyanis a mi derék gazdászfiaink, a gazdász főiskola kiváló növendékei, mint minden évben, úgy az idén is megtartják a hétvármegyére híres gazdász-bálokat. December hónap 13-án, az Arany Bika disztermében tartják meg a gazdászok a zárkörű táncestélyt, melyről közöljük a debreczeni és vidéki leányok előtt örvedetes hírt.

A városi közgyűlés.

Debreczen város köztörvényhatósági bizottsága ma délután 3 órakor kezdte meg, Hajdúvármegye székházában, november havi rendes közgyűlését. A gyűléskezés hihetőleg holnap is fog tartani, de tekintettel arra, hogy a tisztújítást megelőzőleg meg decemberben is tartanak egy rendes közgyűlést, az ilyenkor szokásos bucsuzkodási és egyéb tüntető jelenetek azon alkalomra fognak maradni. Mindamellett felhívjuk pártunk tagjait, hogy érdeklődjenek a közgyűlés iránt.

A nyomor áldozatja.

Az inség, a nyomor, mely a váratlan hideg idő beálltával beköszöntött szedi már áldozatait városunkban is. Az inség, a nyomor, az éhenhalás elől akart az élettől megválni ma hajnalban egy napszamos. — Zsurka János csigekert 45. szám alatti lakos

napok óta munka nélkül tengődött és betevő falatja sem volt már. Hiába kere ett munkát: nem kapott. Elkeseredésében megakart válni az élettől. Ma kora reggel elővette kenyérvágó kését és előbb bordái közé szurta, majd balkarját szurkálta össze. Zsurka a nagy vérvesztéstől elvesztette eszméletét és a szomszédok később ilyen helyzetben találta rá. Az értesített rendőrség a súlyosan sérült embert a kórházba szállította.

Herman bácsi.

Az öreg Ziehermann Herman bácsi, a legidősebb debreczeni és váradi lapnak, a Nagyváradai Értesítőnek a tulajdonosa, nagyon nehéz beteg volt. De mint örömmel láttuk, a mi öreg Herman bátyánk ismét zsendül az erőben és egészségben. Tartós és maradandó javulást kívánunk a régi Debreczen ezen tipikus férfianak.

Öngyilkosság — közönség előtt.

A „B. H.” tudósítója írta ezt a hírt: Furesa módon vetett véget életének Szabó József hajduböszörményi lakos. — Tegnap reggel, mint tudósítónk írja, kiált a háza elé s onnan hirdette a járókelőknek, hogy öngyilkos lesz.

— Kötélhalálra ítélem magam, legyen jelen a kivégzésnél.

Nagy tömeg gyűlt össze a kapu előtt s tréfálkozva leste Szabó uram előkészületeit. Az elkeseredett ember hurkot vetett a kapu fölfára, aztán annak rendje szerint föl akasztotta magát. A mikor a nép látta hogy ennek fele sem tréfa, szétrebbent s rendőrt szaladt. Senkinek sem jutott eszébe, hogy elvágja a kötelet. A mire rendőr jött, Szabó meghalt.

A polgári asztaltársaság

t, tagjai kéretnek, hogy szombaton november 29 én este fél 8 órakor a kedélyes estély rendezése miatt a Dreher söresarnok helyiségében teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

Kisértet a kaszárnyában.

A zágrábi honvédkaszárnyában kísértet jár, ha ugyan lehet hinni a két bakának. A katonák, akik egy börtön előtt állottak őrt, azt mondják, hogy a kísértet óriási férfialak, a ki rettenetes dübörgéssel és zajjal közeledett feléjük. A legborzasztóbb a dologban az, hogy a kísértetnek — nincs feje. Az egyik baka annyira megijedt, hogy mocczani sem mert. Csak annyit látott, hogy a kísértet az egyik lábával berugta az egyik börtönajtót és belépett a czellába. Hogy azontul mi történt, azt a katona nem tudja, mert elvesztette az eszméletét. A legény nagyon beteg lett az ijedségtől és most a helyőrségi kórházban fekszik ideg lázban. — másik katona, aki a kísértetet szintén látta bátrabb volt. Ráfogta a puskáját a rémalakra de ez csak a kezével intett és erre a katonán valami csodálatos erőtlensége vett erőt, úgy hogy a fegyvert akarva, nem akarva kénytelen volt lebocsátani. A kísértet pedig megint csak bement egyik czellába. A két katona jelentést tett a misztikus kalandról föllebbvalóinak, a kik most vizsgálatot indítottak, hogy melyik huncyut baka csinálta ezt a komédiát?

Vidéki hírek.

Hajdunánáson vadásztársaság szervezkedik. A társulat alapszabályait most terjesztette fel az alispán a belügyminiszterhez. Vajon belevették-e, hogy agarászni tilos? Mert a hajdunánási puskás és agarász vadászok között e miatt volt vita. Most pedig,

ha jól tudjuk, a vadászterület bérleténél a puskásurak kerekedtek felül. Jaj tehát az agarászoknak. — **Hajduszovátón** Ötvös Imre kovácsmestert kirabolták. Ejnek idején törték a rablók a kovácsmester házára és miután egy cselédleányt guzsba kötöztek, a hátulsi lakásból elraboltak minden mozdítható tárgyat. — **Hová lett a tallu?** A csendőrség most azt kutatja, hogy háová lett a tiszafüredi Schwarcz Dávid tolluja, a ki, állítása szerint, az egyeki uton elveszített egy asztalterítőbe gyömöszölt, mintegy 150 korona értékű libatallut? E tallut Incze Istvánné találta meg és állítása szerint nyomban át is adta a tulajdonosnak; tiszafüredi Schwarcz Dávid most ezt tagadja és így a csendőrség kutatja, hogy háová lett hát a tallu?

Talált pénz a városi adópénztári hivatali helyiségben.

Beküldetett: Fölvihom a figyelmét — mindazon nagybecsű adófizetőknék, a kik folyó November hó 24-én Hétfőn délután adót fizettek, mert azok között valaki — ugyanakkor — a hivatalos szobámban 10 az az Tiz koronát elhagyott. — Ezen összeget töllem, ugyanott — teljes beigazolással és hogy milyen pénznemet vesztett el — bármikor egy pár nap alatt átveheti — máskülönben — azontul illetékes helyre fogom beszoigáltatni. Koszorus Kálmán helyettes adópénztárnok.

Megégett gyermek.

Borzalmas halállal mult ki a szomszédos Csege községben egy 6 éves leány. — Vacsi Márton Lidia nevű leányának ruhája egy kipattannó szikrától tüzet fogott és a leány oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy pár perc múlva meghalt. Az ügyészséget táviratban értesítették a halálesetről, mely a vizsgálatot megindította.

Debreczeni rövid hírek.

Megszűnt betegsegélyző pénztár. Az iparos ifjak betegsegélyző pénztára végkép feloszlott, minthogy megalakult az ipartestületi betegsegélyző pénztár. — **A hazai kamarák tanácskozása.** A hazai kamarák e hó 29-én gyűlést tartanak a fővárosban. A debreczeni kamarát Szabó Kálmán elnök és Szávay Gyula titkár képviselik a gyűlésen. — **Sikkasztó leány.** Az aradi rendőrség Debreczenben keresi Schön Janka 18 éves urileányt, ki 1200 koronával megszökött. A sikkasztó ösmertető jele: feltűnő szép, szőke, — **Tolvaj cseléd.** Neumann Lipótné cselédje, Kozák Julianna urnője távollétében a szobából több ruhaneműt ellopott és megszökött. A rendőrség keresi a tolvajt. — **A szerelem örültje.** Csőreg Zsuzsanna szép hajadont elhagyta a kedvese. A szerencsétlen leány a legény hűtlensége miatt annyira bankódott, hogy elméje teljesen elborult. Tegnap vitték el a nagyállói tábolydába. — **Elfogott tolvaj.** Vas Mihály meglopta a Homokkert utcán lakó Krausz Izidort és a lopott holmit eladta. A rendőrök egy szatocsüzletben találták meg a tolvajt, hol a lopott pénzből alaposan beszszelt. — **Az ipartestület karácsonyi kiállítás.** A debreczeni ipartestület karácsonykor iparkiallást rendez, a melyen befogja mutatni a debreczeni ipartermékeket. Hogy pedig a törekvő iparos segédeket és tanulókat megjutalmazhassa, tárgysorsjátéket rendez, a melyen a kiállítás tárgyait fogják kisorsolni. A sorsjáték megtartására engedélyt kért az Ipartestület Láng Lajos minisztertől, a ki tegnapi leérkezett rendeletében megengedte a sorsjátéket.

SZINHÁZ.

A hét műsora.

Szerdán: Niniss, Énekes bohózat. „A” bérlet.

Csütörtökön: Niniss, Énekes bohózat. „B” bérlet.

Pénteken: Csókon szerzett vőlegény. Énekes bohózat. „C” bérlet.

Szombaton: Svihákok. Operette. „A” bérlet.

A népkonyha megnyitása.

A könyörülő lelkek figyelmébe ajánlja **Koncz Ákos**, a nőegylet titkara.

A nemes város, mint az előző években, úgy az idén is megnyitja a népkonyhát.

A megnyitás december 14 ikén délben fél 12-kor lesz, s e naptól kezdve a szegények a szeretet asztalánál ellátást nyernek addig, míg a visszatérő tavasz napsugaras érintésére a tél hidege eloszlik.

Mint minden évben, úgy az idén is bizonyára sokan fogják felkeresni a népkonyhát. Az igazi szegények szívesen látott vendégei lesznek ezen áldásos intézménynek s már most kimondjuk, hogy a vezetőség a legnagyobb körültekintéssel fog eljárni abban, hogy érdemtelenség nélkül kerüljön segítségbe.

Ugyis van elég érdemes szegény. Százzal látunk könyvborult arcokat, a sors nehéz csapásai alatt lerokkadt lelkeket, kik önhibájukon kívül sirnak a siralom völgyében. Tehetetlen özvegyek, elaggott szegények mondhatatlan árva gyermekek esengenek kenyérért és hideg szobában várják a könyörülő szeretet megnyilatkozását az emberektől.

A Gondviselés úgy alkotta az emberi szívet, hogy annak melege fokozódik, midőn a természet teli köntösbe öltözik. Kinn dermesztő hideg, benn a szívekben a szeretet lángja kitor, hogy bevilagítsa a nyomor gyermekeinek kiellen és megmelegítse az élet küzdelmében megfázott lelkeket. A szeretet fokozott erővel dolgozik a téli napokban és a nap melegének hiányát igyekszik kipótolni azzal a sugárral, melyet Mindenható azért helyezett el szívünkbe, hogy annak melegénél szenvedő munkásaink hinni és binni tanuljunk az emberek jóságában.

Ki tudja, milyen körülmények játszottak közre egy-egy szegényben életében. Hisz annyian vannak, kik csak szenvedésre születtek! Ezeket tanulhatunk egy-egy szűkebb területen, akik nem szerezték, hanem örökölték a nyomort és szerencsétlenséget. Nem tehetnek arról, hogy kénytelenek az irgalom forrásaiba menekülni és azokhoz folyamodni, kiket vezetnek jobb móddal és könyörülő szívvel áldott meg.

Jól tudom én azt, hogy a társadalom, főleg télviz idején minden oldalról igénybe van véve. Nem egy, de ha száz szíve volna, akkor is adna neki a sok földi szenvedés tét a cselekvő szeretetre. Azt is tudom, hogy a szegények ellátásának terhe

javarésrben az intelligens középosztályra nehezedik, s mindnyájan érezzük azt, hogy sokszor erőnkön felül áldozunk közszélokra és emberbaráti alkotásokra . . . És, ha mégis, ennek dacára a szegények nevében a jó szívekhez fordulok, teszem azt azért, mert a nyomornak jajszáva a téli időben kétszeresen hangzik felém. Látom napról napra az elkényszeredett, a hidegtől didergő, az éhségtől szenvedő arcok sokaságát, kik aggódó reménnyel kérdik: lesz-e az idén népkonyha?

És én abban a boldog tudatban bocsátom el őket, hogy lesz meleg szoba és meleg étel, mert ismerem városom nemes szívét, jóságos lelkületét . . . Tudom, hogy a szeretet asztalára az idén is megkapjuk azokat az adományokat, melyekkel a nyomort és éhséget legyőzhetjük. És mikor látom a szenvedő arcokon az öröm felcsillanását, eszembe jut annak a híres emberbarátnak mondása, hogy nincs nagyobb gyönyör a világon, mint a szeretet csodáit csodálni.

A nemes város áldozatkészségéből felállítandó népkonyhát az idén is a debreczeni jótékony nőegylet fogja vezetni azzal a fáradhatlan és szeretetteljes gondossággal, melyet évek óta vezet. Mivel a nemes város a dománya alig lesz elegendő a mostani szigorú télen a bizonyára tömegesen jelentkező szegények ellátására, lelkem egész reménységével arra kérem városunk minden emberbaráti czélért lelkesedni tudó közönségét, vegye pártfogásába a szeretet asztalát és irgalmas szívével enyhítse a szegények nyomorát. Adományukat, legyen az pénzben, vagy természetben, hálás szívvel vesz a népkonyha vezetősége.

Különös vadász-zsákmány.

— Szelid disznók vaddisznó vadászaton. —

Érdekes eredményű vadászatról adnak hírt Szalardról.

A siteri erdőben vaddisznókra vadászott vasárnap egy társaság. Vaddisznók nem igen kerültek lövésre. A társaság megpihent egy kocsit. Tüzet raktak.

A közelben szalmakazal állott egy tisztáson. Valami módon kigyuladt a szalmakazal. A vadásztársaság sietett a tűz elfojtására. Nem a szalmát akarták megmenteni, hanem a tüzet lokalizálni.

Mikor a kazal egész aljáig leégett, meglepő dolgot fedeztek fel a vadász tüzoltók. — Három szép kövér disznó feküdt a szalmapernyében egészen leperzseltlen s élettelenül.

Az erdőcsöszők, kik a társasággal voltak, tisztába jöttek hamar a helyzettel. Vasárnapra virradó éjszakán özv. Barthos Gy.-né jakohodosi lakos udvaráról a zárt ólból három szép kövér disznót loptak el. A csöszők tisztában voltak, hogy ezek az ellopott disznók. A tolvajok az erdőnek indultak. Közben nyomukba bukkant a vadásztársaság. A fölfedezéstől, de meg az esetleg eltévedt golyóktól is remegtek a tolvajok. A három disznót bevajták az erdőben talált szalma-

kazalba. Ők pedig biztonságba helyezték magukat.

Különös véletlen folytán a szalmakazal — valószínűleg a vadásztársaság által rakott tüztől — kigyuladt. A tolvajok turpissága kiderült a disznók — ha döglötten is — előkerültek.

Eközben azonban még érdekesebb dolog történt. A tolvajok észrevették, hogy a kazal kigyuladt s ijedségükben előbujtak rejtekhelyeikről. A társaság még javában vizsgálta a megperzselt disznókat, mikor a csöszök, mintegy ötven lépésnyire két gye-nus alakot pillantottak meg. Megálljt kiáltottak. A két alak futásnak indult. A csöszök kilőtték fegyvereiket, de a golyók nem találtak.

Azt hiszik, hogy a tolvajok a siteri telep lakói közül valók, akiket Sima Ferencz vezetett volt vesztükre a Roheim Náthán birtokára.

A vaddisznóvadászok hazaszállították a tulajdonosához szeliddisznó zsákmányukat. A csendőrök erélyesen nyomoznak.

(N. N.)

IRODALOM.

Honvédségi zsebnaptár.

Az így czímen most megjelent naptár nélkülözhetetlen minden tényleges állományú és tartalékos honvéd csapattisztnek, kezelőtisztnek, törzsőrmesternek, szolgálatvezető és számvivő altisztnek, nagyon fontos egyévi önkénteseknek, továbbá a honvéd tisztképző és nevelő intézetek növendékeinek, különösen pedig szülőknak, kik gyermekeiket honvéd tisztképző vagy nevelőintézetbe bejuttatni óhajtják. Honvédségi zsebnaptár a tényleges és tartalékos állományú katona egyének leg-hűbb tanácsadója, melyben mint egy „lexikonban” minden kérdésre megtalálja a feleletet. A teljesen újonnan átdolgozott naptár tetemesen van bővítve hasznos tudnivalókkal; felöleli a honvédség és hadsereg szervezetét, ezek elhelyezését, a hadrakelt sereg-szervezetét, kitűnő harezászati jegyzeteket. Kivonat a gyakorlati szabályzatból. Kivonat a még sehol meg nem jelent új illetékszabályzatból. Tereptani jegyzetek kitűnő ábrákkal s jelmagyarázatok (a térképolvásás kulcsa), a tisztek személyes ügyei mint: A tisztek nősülése. — Kivonat a Védőtörvény utasításból (tartalékos tisztnek teljesen ki-merítő oktatást nyújt) A lovak apolása, gondozása. Az összes tisztképző intézetek növendékeinek teljes névsora, s az ezen intézetekbe való fölvétel feltételei, az ehez való jogok, kérvények, felvételi vizsgák, tandíj, tandíjmentesség, tanterv stb. Honvédségi zsebnaptár, melyet Hajdu István m. kir. honvedfőhadnagy gondosan és kiváló szakavatottsággal szerkesztett, a „Pallas” irodalmi és nyomdai részvénytársaság kiadásában jelent meg, s ugyanott megrendelhető csinos vászonkötésben 2 korona 60 fillért.

Az Állatok világa

amost közreadott 72 dik füzetrel elkezdődött az Állatok Világa természettudományunk

3 frt 65 krig, valamint állandóan a legújabb fehér, fekete, és színes „Henneberg selymek” 60 krtól 14 frt 65 krig — méterenként — sima, sávos, kockázott, mintázott damastok stb.

Menyasszony selyem	65 ktol	—	14 frt 65 krig.
Selyem-damaszt	6	—	14 „ 65 „
Selyem-kelmék öllönyöknek 8 frt	65	—	42 „ 75 „
Selyem-foulard nyomtatással	60	—	3 „ 65 „
Báli-selyem	80	—	14 „ 65 „
Selyem-grenadin	80	—	7 „ 65 „

méterenként portó és vámmentesen a házhoz. Minták postafordultával. Schweiczba kétszeres levélportó.

G. Henneberg. se yem gyáros, Zürich

[külf. cs. kir. udvari szállító]

Foulard selyem 60 krtól

eme legnagyobb alkotásának ötödik kötete. Ez a kötet a madarakról fog szólni épp úgy mint az előző kötet és Chernel István kiadó ornithologusunk szerkesztésében jelenik meg. Az első füzet a varjúszerű madarak, második alrendjének a rágócsőrűeknek tárgyalásával kezdődik, a mit a harmadik alrend, az üldögélők leírása és jellemzése követ. A jó magyar nyelven s érdekesen megírt füzetet számos fametszésű kép tarkítja s a füzethez a mexikói trogon délszaki madarak színeiben gazdag litografiai uton sokszorosított képe van csatolva. A füzet ára 80 fillér és kapható a kiadócégnél (Légrády Testvérek V. Váci körút 78.) vagy bármely hazai könyvkereskedésben. Az előző és már befejezett kötetek ára egyenkint 18 korona.

Az „Egyetemes Könyvtár” új kiadványa.

A Győrött Zoltán Vilmos szerkesztésében és Gross Testvérek (Gross Gusztav) kiadásában megjelenő „Egyetemes Könyvtár”, mely 20 fil. füzetekben nyújtja a magyar olvasóközönségnek a legértékesebb és legerősebb olvasmányokat ismét új tanujelét adta életrevalóságának. A most megjelent 135—138. szám ugyanis Dr. Vajda Kossuth élete isk. kiadását tartalmazza. „Kossuth Lajos élete szóban, írásban és tetteiben — képekkel”, ez a címe annak az alkalmi életrajznak, mely Kossuth születésének századik évfordulója alkalmából az imént hagyta el a sajtót. A művet dr. Vajda Emil főreáliskolai tanár, az ismert író írta, kinek már nem egy számottevő műve látott napvilágot a hazafias történeti irodalomban. Vajda nevezetesen a forradalom és szabadságharc történeti anyagát kutatja, s az aradi vértanúkról írt könyve nagy népszerűségnek örvend. Anyagának mestere levén, nem esoda hogy jelen műve is alaposság, tartalmasság, érdekesség és hazafias hang szempontjából kiállja a legszigorubb kritikát. A mű Kossuth Lajosra vonatkozó valóságos kis encyklopédia, mely mindazt tartalmazza, mit Kossuthról mint emberről és hazafiról tudni hazafias kötelesség. A magvas előszót mesterien megírt élet- és jellemrajz követi, majd az 1848—49-iki időket, ezek költészetét és Kossuth alakját ennek keretében ismerteti a szerző, azután a nagy hazafi irodalmi működéséről nyújt helyes képet azáltal, hogy annak műveiből szemelvényeket közöl, köztük két nagyobb és híres beszéd töredékeit. Majd Kossuth családjának története következik sorra s végül Kossuth naptár fejezi be a tartalmas művet, melyet emelkedett és tiszta iránya is méltóvá tesz arra, hogy minden jó hazafi és a tanuló ifjúság megszerezze. A 182 oldalra terjedő, izlésesen kiállított s korhű képekkel díszített könyv főleg az ifjúságnak és a népnek készült, s ára csak 80 fillér. Kapható minden könyvkereskedésben és a kiadóknál. A könyvtárra melynek havonként kétszer jelenik meg egy-egy füzet, elő is lehet fizetni. Előfizetési ára egy évre 4 kor. 80 fil. félévre 2 kor. 40 fil. negyedévre 1 kor 20 fil. Egy füzet ára 20 fil. A pénz előleges beküldése mellett bérmentve szálltatik Teljes árjegyzék ingen és bérmentve.

A legújabb táncdarabok.

Öt igen kedves, ötletes zenemű hagyta el nemrég a sajtót. Mind az öt mű szerzője Dr. Széll Kálmán, Debreczen társadalmi életének egyik tevékeny tagja. Három polka francaiset, polka mazurkát és waltzert tartalmaz a csinos kiállítású füzet. A szerző a befolyó jövedelmet a debreczeni süketnéma egyesület céljaira adományozza, megelégedvén az erkölcsi haszonnal. Kétségtelen, hogy zenekedvelő közönségünk méltányolni fogja a szerző nemes intencióit s zenei ké-

szültségét és csakhamar beszerzi a művet. A debreczeni táncalbum ára 4 korona. Kapható Oláh Károly tanácsnok urnál és a szerzőnél (József kir. hercege-uteza 35 sz.)

CSARNOK.

Vaterloo.

Eckmann—Chatrián elbeszélése után fordította: ifjabb Móricz Pál.

A mi osztályunk ugyanazon rendben vonult fel. Az első zászlóalj után közvetlenül a második és így tovább. A balszárnyon kezdődött a tánc. Mivel mi a huszonötödik párba estünk, megnyugtattott, hogy csak iszonyu mézarlás után férközhetnének hozzánk.

A mi jobbfelől eső osztályaink is hasonló tömör oszlopot formáltak és az oszlopok háromszáz lépés távközzel vonultak fel.

És daczára az angolok rettenetes tüzelésének ilyen alakzatban bocsátkoztunk le a völgybe. Az átázott sárosföld, melybe térdig süppedeztünk, nagyon tartóztatott a menésben. — De azért mi veszekedettül kiabáltunk:

— Rohamra! Szuronyt szegezze!

Felfelé menet valóságos jégverés módjára hullottak reánk a golyók a baloldaltól. Ha olyannyira sűrű tömegben nem lettünk volna, talán még vissza is tartott volna ez a rettenetes tüze és minket. Most aztán rohamra verték a dobot.

Balra kellett felzárkózni, de az iszonyu lövöldözés miatt mi bizony gyorsabban iramodtunk meg, úgyhogy mire a sövényfelé fedett ut közelébe értünk, a mi osztályunk a másik hárommal egyetlen nagy négyszög alakzatot képezett.

Most egyszerre két üteg ágyuból zúdították ránk a kartácsot a gyeplő megől, alig százlépésnyiről. Iszonyatos jajkiáltás hangzott fel és azután halálmegvetően rohantunk az ágyukra és a minket tartóztatni akaró vöröskabátosokat szétvertük.

Először láttam az angolokat ily közvetlen közelből. Igen szolid, tiszta, jól táplált és rendezen borotvált polgári alakok. — Vitézül védekeztek, de mi sem voltunk utolsóbb legények. És hogy mégis győztek nem mi rajtunk egyszerű katonákon mult, mert mindenki tudja, hogy mi éppoly bátrak

voltunk, sőt a bátorságot illetőleg felül is multuk őket.

Ugy mondták ugyan, hogy mi már nem voltunk többé az auszterlitzi, jenai, friedlandi és moszkvai katonák, ez igaz, de hát akkor odaelő kimélni kellett volna őket,

— Folyt. köv. —

Megérkeztek

a legújabb

női ruhaszövetek
francia flanelek, mosó velezek,
szőnyegek

Donogán és Somossy

Kunz József és T.rsa utócai

vászon, kész fehérnemű raktárába
Debreczen, Kistemplom bazár.

Boros Testvéreknél

divatos női ruhakelmék, selymek, téli kendők és velezek a versenyben létező legolcsóbb árakban. Maradékok féláron.

Torma mézédés

és kitünő

szőlőveszsző

igen olcsón kapható

a Gróf Degenfeld József és Balkányi Miklós urak
Erszébet szőlőtelepén.

Iroda Debreczenben Kossuth-utcán
32. szám.

Tudósítás.

Az idény előhaladottsága és a tulhalmozott készletem folytán a raktáramon levő összes szövöttárakat, u. u. Jäger alsó trikók, gyermek harisnyák, sapkák, muffok és kesztyű féleket — valamint alkalmi — disz- és meglepetés tárgyaimat

 meglepő olcsó áron

bocsátom a t. vevőközönség rendelkezésére.

Férfi ingek, gallérok, nyakkendők s általában mindennemű

női és férfi divatcikkék

nagy választékban és a legolcsóbban beszerezhetők

SCHWARZ M. L.

főtéri üzletében a m. kir. posta épület mellett.

Az ondódi és kishegyesi
Jeney-féle tanyán élő akác

haszonfa

eladó, kerégyártóknak előnyös.

Értekezhetni Séchényi-
utca 25. I-ső emeleten.

Valódi tajték pipák és szipkák.

Ujdonságok
SZIVAR és
pénztárczákból.
Alkalmas
ajándék tárgyak.
Gyermek játékok
Legjutányosabb árban
beszerezhetők

Szent-Királyi Tivadar

műiparúru üzletében. 1.

OOOOO-OOOOOO-OOOOOO

Több

száz vég finom

2. 3. 4 és 5. forintos

női ruhaszövet

leszállítva

85 kr. frt 1. frt 1.20 frt 1.50-ért
kapható

Bosznay J. és Társa

divatruház ban 4.

Kossuth utca 5.

OOOOOOO-OOOOOO-OOOOOO

Pályázati hirdetmény.

Az ev. ref. főisk. gazdasági tanács
382/902—3. sz. végzése alapján a
főiskola papir és írószer szükségletének
1903. jan. 1-től kezdődő szállítására
pályázat hirdettetik.

Felhivatnak az érdekeltek, hogy
erre vonatkozó ajánlataikat a főiskolai
háznagyi hivatalhoz f. évi december
hó 5-ig nyujtsák be.

Debreczen, 1902. nov. 25.

Soós Lajos

főisk. háznagy.

Kiadó föld!

A debreczeni „Csizmadia Árucsar-
nok Szövetkezet“ **21 hold 216 □-öl on-
dódi tanya földjét** a jövő 1903. szept.
tember 30-tól számítandó 6 évre, —
f. é. november 30-án vasárnap d. e. 11
órákor a czizmadia arucsarnokban tar-
tandó nyilvános árverésen bérbeadja.

E mellett azonban fentartja ma-
gának a jogot a bérlet megkötésére
nézve tetszése szerint intézkedni.

Bővebb feltételek megtudhatók: II.
ker. Hüvelyes utca 6. szám.

Kurucz Miklós
társulati elnöknel.

Egyedül valódi angol Gyógyszerész A. THIERRY BALZSAM

Közegészségügyilög megvizsgálva és velemenyezve.

Az üvegek felszerelése keresk. törvényszéki mintavédelem alatt áll.

E balzsam belsőleg és külsőleg használ: 1. Utólérhetetlen hatású gyógyszer a tüdőnek, a mellnek kóros bajainál, véget vet a fájdalmas köhögésnek s kigyógyít a legrégibb bajokból is. 2. Kötő hatása van torokgyulladás, rekedtség és a többi torokbajoknál. 3. Alaposan elűzi a hideglelést. 4. Meglepő gyorsan gyógyítja a gyomor, szélgyörsöt s a tagrángatásokat. 5. Megment az aranyeres fájdalmaktól s kigyógyít a Hämorrhoidákból, szeliden mozdítja elő a székelést s a vér tisztulását, javítja az étvágyat s az emésztést. 6. Nagyszerű szolgálatokat tesz fogfájáskor, üres fogaknál és szájröthadáskor s általában minden fog- és szájbajoknál, megszünteti a felülfogést, a száznak s a gyomornak bűzét. 7. Nagyon jó gyógyszer kül és belbajoknál, u. m. sebeknél, lázhólyag, szemölcs, égési sebek, fagyos tagoknál, rüh és kiütéseknek, megszünteti a fejfájást, szakgatást, rheumát, fülbántalmakat stb. Csak mindig vigyázzunk a mellékelt zöld mezejű **apácza-védjegyre!** Hamisításoktól legjobban óvakodunk, ha egyenesen gyárból Auszria-Magyarország minden állomására franco rendelünk 12 kicsi vagy 6 dupla üveget 4 koronáért, Bosznia és Herzegovinában 4 kor, 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Szétküldés előrefizetés vagy az összeg utánvétele mellett.

Miért szenved ön?? Hiszen önnek gyógyulása bizonyos még akkor is, ha sebe bármily régi, sőt a fájdalmas operációt is elkerülheti, ha a valódi Thierry A. féle **Centifolia** kenőcsöt használja, mely rendkívül vonzó, a sebek gyógyításában valamint a fájdalmak enyhítésében utólérhetetlen. A valódi Centifolia-kenőcs alkalmazható: a szoptatók mellkeménykedésének, a tej e apadásának, az orbáncznak eseteiben, továbbá mindenféle régi sérvek, láb- és csontnyilasok, sebek, folyások, dagadt lábak s csontvevődéseknél, vágás, szurás, lövés és ütés által előidézett sebeknél; az idegen testek, pl.: üveg, szálka, homok, tövis, serét stb. eltávolításánál; mindenféle daganat, kinöves, képződmény, karbunkulus és ráknál; végre pokolvar, körömméreg, körömgöyülés, a lábna járás közben történt kisebelése, fagyás és égés okozta sebek, a betegek és gyermekek fekvés általi kisebesülése, torokdaganat, meggyült vér, fülzugas stb. eseteiben. 2 tégely csomag csomagolással postadíjjal együtt 3 kor. 50 fill. Temérdek előismerő levél megtekinthető. Utánzatok vételétől óva intek mindenkit és arra ügyeljünk, hogy „Schutzengel Apotheke des Thierry (Adolf) Limited in Pregrada“ a tégelybe van-e égetve. Eme két gyógyhatásában utólérhetetlen szer soha nem romlik el, sőt mentül régibb, annál jobb, nem árt a szernek a fagy, sem meleg s ezáltal télen nyáron szétküldhető. Mindenkor hatással van s alkalmazása esetén könnyen bevárható az orvosi segítség, természetesen nem szabad hatástalan utánzásokhoz nyulni, melyért csak haszontalanul elprédáljuk a pénzt, hanem mindig tartson minden család készenlétben e világhírű, olcsó, megbízható, a mellett ártalmatlan szerből. A hoi nem bizonyos, hogy az én kitűnő szerem ott ajánlatos egyenesen tőlem hozatni. Cim: **Apotheker Thierry (Adolf) Limited Schutzengel-Apotheke in Pregrada bei Rohitsch-Sauerbrunn.** Főraktár: Budapest Török József, Zágrábban Mittelbach S és Bécsben Bradv C. gyógyszerészeknél.

**Téli ruhák
tisztítását**

kifogástalanul teljesíti
Hrabéczy Antal

kelmefestő és vegytisztító
intézete

Debreczen

Széchényi utca 42.

Üzlethelyiség az utcára. 20-8